

Cirkulärnr: 1991:33
Diariernr: 1991:0285
Handläggare: Laina Kämpe
Avdsek: AK Skol
Datum: 1991-02-05
Mottagare: Kommunstyrelsen
Skolstyrelsen
Rubrik: Information om slutreglering av nuvarande statsbidrag till skolan i kommunen
Bilagor: PM

Information om slutreglering av nuvarande statsbidrag till skolan i kommunen

Kommunförbundet vill, med anledning av att vissa beskrivningar i budgetpropositionen 1990/91:100 (bilaga 10) upplevs som otydliga, ge ytterligare information om framför allt det som gäller den så kallade slutregleringen av driftbidragen till skolan.

Frågor med anledning av informationen kan ställas till Laina Kämpe, tfn 08 - 772 46 37 eller Mats Söderberg, tfn 08 - 772 46 38.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Allmän kommunalpolitik
Skolsektionen

Bertil Andersson

Laina Kämpe

BILAGA

Information om slutreglering av nuvarande statsbidrag till skolan

BAKGRUND

Kommunförbundet vill med anledning av att vissa beskrivningar i budgetpropositionen 1990/91:100 (bilaga 10) upplevs som otydliga av många kommuner ge ytterligare information om vissa avsnitt.

Det är framför allt beskrivningarna som rör slutreglering av statsbidragen för innevarande läsår som har skapat problem när det gäller att bedöma de ekonomiska effekterna.

Nuvarande statsbidrag utbetalas till kommunerna i form av ett förskott under verksamhetsåret och en slutreglering under hösten påföljande läsår.

Av budgetpropositionen framgår att det för innevarande läsår inte ska ske någon slutreglering. Detta innebär dock inte att kommunerna kommer att förlora denna del av statsbidragen. Det nya sektorsbidraget kommer att inkludera en andel som motsvarar det som tidigare har utgjort slutreglering.

Det nya sektorsbidraget kommer därmed att bygga på tidigare utbetalningsnivåer även fortsättningsvis.

Vid övergången till det nya systemet förändras inte de finansiella relationerna mellan stat och kommun eftersom staten till kommunkollektivet, för läsåret 1991/92, utbetalar ett totalt belopp som motsvarar samma beloppsnivå som skulle ha blivit fallet i det gamla systemet.

UTBETALNING AV SEKTORSBIDRAGET

Genom att storleken på det nya sektorsbidraget till kommunerna kommer att fastställas redan under våren för närmast kommande läsår kommer det i framtiden inte att behövas något förskotts- och slutregleringsförfarande. Det nya sektorsbidraget ska betalas ut månadsvis med i huvudsak samma utbetalningsprofil som i dag, dvs beloppens storlek kommer att variera mellan månaderna.

Den beskrivna modellen avseende sektorsbidraget innebär att kommunerna får ett statsbidrag som ska motsvara den nivå som skulle ha erhållits enligt de gamla systemen, dvs en summa som motsvarar tidigare "förskott" och en summa som motsvarar "slutreglering" för närmast föregående läsår.

Den beskrivning som återfinns i budgetpropositionen (sidan 82) innebär därmed att det beslutade bidraget för 1991/92 betalas ut månadsvis, utan förskotts- och slutregleringsförfarande, under perioden 1991-07-01--1992-06-30.

För kommunernas del innebär det dock att den fordran som uppstod vid införandet av nuvarande statsbidragssystem inte regleras utan förs över till det nya systemet.

Kommunförbundet har i en skrivelse till utbildningsutskottet bl a krävt att fordran motsvarande skillnaden mellan den "slutreglering" som ingår i sektorsbidraget för det aktuella läsåret och den "slutreglering" som utbetalas året därpå regleras.

OMFÖRDELNINGSEFFEKTER

Genom att bidraget som skulle ha utgått till kommunerna i form av en slutreglering inkluderas i sektorsbidraget uppstår vissa omfördelningseffekter i samband med införandet av det nya bidragssystemet. Detta beror på att sektorsbidraget i fortsättningen fördelas till elevernas hemkommuner och inte som nu till skolhuvudmannen.

För de kommuner som tar emot förhållandevis många elever från andra kommuner innebär det att statsbidraget blir lägre än beräknat. Motsvarande ökning av statsbidraget återfinns hos kommuner som skickar sina elever till andra kommuner.

Även landstingen omfattas av denna omfördelning eftersom det som skulle ha utgjort slutreglering för landstingens utbildningar avseende innevarande läsår återfinns i sektorsbidraget till kommunerna.

De interkommunala ersättningarna mellan primärkommunerna för läsåret 1990/91 baseras på att skolhuvudmannen får hela statsbidraget, dvs även slutregleringen. Vid övergången till det nya bidragssystemet drabbas alla kommuner av vissa omfördelningseffekter. För så kallade gymnasieortskommuner blir dock omfördelningseffekterna mycket märkbara.

Kommunförbundet har för avsikt att bistå kommunerna med visst underlag för beräkning av de ekonomiska effekter som uppstår vid övergången till nytt statsbidragssystem.

UPPRÄKNINGAR INFÖR LÄSÅRET 1991/92

Utgångsåret för beräkning av sektorsbidraget läsåret 1991/92 är läsåret 1988/89. De slutreglerade statsbidragen, inklusive sociala avgifter, avseende driftbidragen som kommunerna tilldelades detta läsår har sedan räknats upp och justerats utifrån

- löneökningen
- kostnader för nedsättning av undervisningsskyldigheten¹⁾
- volymförändringar.

1) För grundskolans del kompenseras den nedsättning av undervisningsskyldigheten som sker 1 juli 1991 dock först i sektorsbidraget för 1992/93 med motivering att så skulle ha varit fallet även i det gamla systemet.

Vidare har statsbidraget justerats med anledning av att arbetsgivarinträdet upphörde 1 januari 1991. Det innebär att kommunerna från och med årsskiftet inte längre betalar någon ersättning till lärare vid sjukdom. Denna minskning har av regeringen beräknats uppgå till 588,3 miljoner kronor.

Regeringen föreslår vidare en minskning av statsbidraget till 300 miljoner kronor, vilket skall jämföras med den totala kostnaden för hemspråksundervisning som under innevarande läsår uppgår till drygt 600 miljoner kronor.

Med anledning av att kostnader för vissa tjänstledigheter och förmåner enligt kommunala avtal är annorlunda än enligt statliga avtal beräknar staten att kommunernas kostnader minskar med ca 500 miljoner kronor. Sektorsbidraget föreslås i budgetpropositionen därför minskas i samma omfattning.

För grundskolans del har gjorts en särskild beräkning avseende kompensation för utebliven slutreglering beroende på att kommunerna i dag får ett förskott som baseras på föregående års organisation. Förskottet motsvarar 90 procent av föregående års beslutade bidrag exklusive bidraget till sociala avgifter. Den engångsvisa kompensationen på 594,2 miljoner kronor har tillkommit med anledning av att grundskolans förskott baseras på föregående års lönenivå. Engångsbeloppet ska motsvara löneökningen mellan läsåren 1989/90 och 1990/91. Detta belopp utgör därmed endast en mindre del av slutregleringen. Ytterligare 1 572,5 miljoner kronor, vilket ska motsvara en uppräknings till 100 procent, och 3 428,6 miljoner kronor, som utgör bidraget till sociala avgifter kommer att inräknas i sektorsbidraget för läsåret 1991/92.